

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.02.1986, sp. zn. 8 Co 21/86, ECLI:CZ:NS:1986:8.CO.21.1986.1

Číslo: 10/1988

Právní věta: Vdove po účastníkovi odboja, ktorá nežila s manželom dlhší čas pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a manželstvo prestalo plniť svoju spoločenskú funkciu, patrí vdovský dôchodok najmenej vo výške uvedenej v ustanovení § 57 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb. v znení zákona č. 108/1984 Zb. a nie vo výške výživného od manžela (§ 38 zákona č. 121/1975 Zb.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.02.1986

Spisová značka: 8 Co 21/86

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Účastníci odboje

Předpisy: 121/1975 Sb. § 57 odst. 2
§ 37 odst. 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave svojím rozhodnutím priznal navrhovateľke podľa ustanovenia § 37 ods. 6 zákona č. 121/1975 Zb. od 6. 2. 1984 vdovský dôchodkom vo výške 250,- Kčs v súbehu so starobným dôchodkom vo výške 825,- Kčs mesačne, celkove teda 1075,- Kčs mesačne.

Ďalším rozhodnutím predpísal Úrad dôchodkového zabezpečenia navrhovateľke náhradu preplatku vo výške 1291,- Kčs mesačne po zistení, že v dobe od 22. 2. 1982 do 5. 2. 1984 poberala starobný dôchodok vo výške 1291,- Kčs mesačne, hoci jej patrilo iba vo výške 825,- Kčs mesačne.

Krajský súd v Bratislave svojím uznesením potvrdil rozhodnutie Úradu dôchodkového zabezpečenia, týkajúce sa výšky vdovského dôchodku, a rozhodnutie týkajúce sa preplatku na starobnom dôchodku navrhovateľky zrušil.

Navrhovateľka podala včas odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa určenia výšky jej vdovského dôchodku. Uviedla, že s manželom nežila v spoločnej domácnosti z toho dôvodu, že nadviazal známosť s inou ženou. Návrh manžela na zrušenie manželstva rozvodom Okresný súd v Trenčíne zamietol v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 671/77. Uviedla, že ako vdove po účastníkovi odboja jej patrí vdovský dôchodok podľa ustanovenia § 57 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb. najmenej vo výške 880,- Kčs mesačne, z čoho polovica pri súbehu dôchodkov činí 440,- Kčs mesačne;

vdovský dôchodok podľa všeobecných ustanovení jej po krátení pre súbeh so starobným dôchodkom patril vo výške 699,- Kčs mesačne.

Najvyšší súd SSR ako súd odvolací zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa výšky vdovského dôchodku tak, že zrušil rozhodnutie Úradu dôchodkového zabezpečenia v tejto otázke.

Z odôvodnenia:

Manželstvo navrhovateľky s L. H., ktorý zomrel 6. 2. 1984 nebolo rozvedené a Obvodný súd Bratislava 4 rozsudkom z 3. 7. 1979 sp. zn. 10 C 545/78 priznal navrhovateľke výživné vo výške 500,- Kčs mesačne od 16. 6. 1977.

Manželovi navrhovateľky Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave svojím rozhodnutím priznal od 5. 3. 1974 starobný dôchodok ako účastníkovi odboja vo výške 2053,- Kčs mesačne podľa ustanovenia § 11 skôr platného zákona (zvýšený od 1. 1. 1976 na 2333,- Kčs mesačne podľa ustanovení zákona č. 121/1975 Zb.)

Podľa ustanovenia § 37 ods. 6 zákona č. 121/1975 Zb. patrí vdove, ktorá nežila s manželom dlhší čas pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorej manželstvo prestalo plniť svoju spoločenskú funkciu, vdovský dôchodok len vtedy, ak mala v čase smrti manžela voči nemu nárok na výživné.

V prejednávanej veci navrhovateľka uvedenú podmienku spĺňa a preto jej patrí vdovský dôchodok; tento dôchodok priznal úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave.

Výška vdovského dôchodku navrhovateľky bola priznaná podľa ustanovenia § 38 zákona č. 121/1975 Zb.

Súd prvého stupňa bol toho názoru, že vzhľadom na to, že navrhovateľka v dobe smrti manžela nežila s ním v spoločnej domácnosti, nemá nárok na vdovský dôchodok vo výške, aká patrí vdove po účastníkovi odboja, lebo to neustanovuje špeciálny predpis.

S názorom súdu prvého stupňa nemožno súhlasiť.

Nárok vdovy po účastníkovi odboja na vdovský dôchodok upravuje ustanovenie § 57 zákona č. 121/1975 Zb. Podľa prvého odseku tohto ustanovenia vdove po účastníkovi odboja patrí vdovský dôchodok, ak sa splní niektorá z podmienok ustanovených v § 37 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 121/1975 Zb. pre nárok na vdovský dôchodok aj po uplynutí dvoch rokov po zániku skoršieho nároku na vdovský dôchodok. Zo znenia tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že sa vzťahuje na všetky vdovy po účastníkoch odboja a navyše ich zvyhodňuje pri opätovnom vzniku nároku na vdovský dôchodok v tom, že sa niektorá z podmienok uvedených v ustanovení § 37 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 121/1975 Zb. môže splniť kedykoľvek, nielen v lehote dvoch rokov po zániku skoršieho nároku na dôchodok, ako sa vyžaduje u ostatných vdov. Ďalej z neho vyplýva, že pokiaľ ide o podmienky nároku na vdovský dôchodok vdovy po účastníkovi odboja, platia všeobecné ustanovenia, v danom prípade ustanovenie § 37 ods. 6 zákona č. 121/1975 Zb.

Výšku dôchodku vdovy po účastníkovi odboja upravuje ustanovenie § 57 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb., ktoré má povahu ustanovenia špeciálneho. Ak je teda splnená všeobecná podmienka nároku na vdovský dôchodok a ak ide o vdovu po účastníkovi odboja, platí pre určenie výšky vdovského dôchodku ustanovenie § 57 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľke patrí vdovský dôchodok do výšky určenej v ustanovení § 57 ods. 2 zákona č. 121/1975 Zb. a od 1. 1. 1985 vo výške určenej zákonom č. 108/1984 Zb. v príslušnej skupine účastníkov odboja, do ktorej bol v zmysle ustanovenia § 51 zákona č. 121/1975 Zb. zaradený

manžel navrhovateľky.

Odvolací súd preto rozhodol o zmene uznesenia súdu prvého stupňa v zmysle ustanovení § 220 ods. 1 a § 249 ods. 1 O. s. p.